

4423

GUVERNUL ROMÂNIEI
DOMNULUI ACSINTE GASPAR
MINISTRUL DELEGAT PENTRU RELAȚIA CU
PARLAMENTUL

Referitor la interpelarea formulată de domnul deputat Andrei Ioan Chiliman, în legătură cu modul de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr.22/2002 vă comunicăm următoarele:

Afirmațiile referitoare la Ordonanța Guvernului nr.22/2002 privind executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice stabilite prin titluri executorii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.81 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.288/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.344 din 23 mai 2002, potrivit cărora acest act normativ dă posibilitatea instituțiilor publice de a se sustrage de la obligația de a suporta despăgubirile stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile sau de a amâna plata acestora „la infinit” după bunul plac, sunt lipsite de suport față de ansamblul reglementării conținute de acest act normativ.

Astfel ordonanța prevede expres că „Ordonatorii principali de credite bugetare au obligația să dispună toate măsurile ce se impun, inclusiv virări de credite bugetare, în condițiile legii, pentru asigurarea în bugetele proprii și ale instituțiilor din subordine a creditelor bugetare necesare pentru efectuarea plății sumelor stabilite prin titluri executorii” (art.2)

În fapt se reglementează un mecanism prin care se urmărește tocmai asigurarea executării titlurilor executorii, inclusiv hotărâri judecătorești, în concordanță cu legislația din domeniul finanțelor publice, în scopul prevenirii deturnării de fonduri publice, a popririi și utilizării creditelor bugetare aprobate la anumite capitole și titluri de cheltuieli pentru achitarea obligațiilor care fac obiectul altor capitole sau titluri de cheltuieli bugetare.

Proiectul actului normativ a fost elaborat după consultări între specialiștii din Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Justiției și Uniunii Naționale a Executorilor Judecătorești.

Ca urmare a adoptării Ordonanței Guvernului nr.22/2002, executarea titlurilor executorii s-a urgentat, regula fiind aceea a executării voluntare, numai în cazuri excepționale și la opțiunea creditorului aplicându-se executarea silită. Cu titlu de exemplu, în anul 2003, Ministerul Finanțelor Publice a executat voluntar majoritatea hotărârilor judecătorești, cuantumul despăgubirilor stabilite prin hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești, și al onorariilor pentru experți judiciari achitate fiind de peste 1.000 miliarde lei.

Precizăm că prevederile Ordonanței Guvernului nr.22/2002 au fost declarate ca fiind constituționale prin Deciziile nr. 48 din 12 februarie 2004, nr. 444 din 20 noiembrie 2003, nr. 255 din 17 iunie 2003, nr.244 din 10 iunie 2003, nr. 161 din 22 aprilie 2003, nr. 326 din 26 noiembrie 2002, nr. 283 din 29 octombrie 2002, nr. 202 din 4 iulie 2002 pronunțate de Curtea Constituțională.

În acest sens, Curtea a reținut că prin dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.22/2002 au fost reglementate condițiile în care se realizează executarea obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, stabilite prin titluri executorii, cu respectarea principiilor prevăzute în Constituție și legea finanțelor publice.

Astfel, în deplină concordanță cu art.136 alin. (1) din Constituția României, care prevede că "Formarea, administrarea, întrebuințarea și controlul resurselor financiare ale [...] instituțiilor publice sunt reglementate prin lege", Legea nr.72/1996 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, (în vigoare la momentul adoptării Ordonanței Guvernului nr.22/2002) a stabilit reguli cu caracter general privind utilizarea de către instituțiile publice a sumelor alocate de la bugetul de stat, în vederea acoperirii cheltuielilor impuse de funcționarea acestora.

Deși prin dispozițiile legale criticate se instituie anumite limite ale executării, în sensul că aceasta nu se poate face asupra oricăror resurse bănești ale instituțiilor publice, ci numai asupra celor alocate de la buget în acest scop, aceasta nu împiedică executarea silită a obligațiilor de plată ale instituțiilor publice, de vreme ce, potrivit art.2 din Ordonanța Guvernului nr. 22/2002, este instituită obligația pentru ordonatorii de credite de a lua "toate măsurile ce se impun, inclusiv

virări de credite bugetare, [...] pentru efectuarea plății sumelor stabilite prin titluri executorii".

În acest context, dispozițiile legale criticate nu pot fi considerate ca instituind o discriminare a creditorului în favoarea statului, ci ca o normă de protecție de interes general, fiind de neconceput ca pe calea executării silită a unui titlu executoriu să se ajungă la lipsirea unei instituții publice de resursele financiare destinate acoperirii altor cheltuieli decât cele stabilite prin titlul executoriu. De altfel, o asemenea măsură de protecție a debitorului nu este singulară în legislația execuțională, fiind amintite în acest sens prevederile art.406 din Codul de procedură civilă, prin care se prevede exceptarea de la urmărirea silită a unor bunuri ale debitorului și ale familiei acestuia.

Instituirea anumitor restricții, impuse de rațiuni evidente, în valorificarea dreptului creditorului, nu înseamnă negarea posibilității acestuia de a și-l realiza, tot așa cum instituirea unor termene pentru introducerea unei acțiuni sau pentru exercitarea căilor de atac nu semnifică restrângerea accesului liber la justiție. De asemenea, Curtea a mai reținut că atâta vreme cât norma constituțională, garantând creanțele asupra statului, nu precizează că aceasta presupune executarea lor de îndată, condițiile instituite în această materie prin ordonanță, chiar dacă afectează celeritatea procedurii, nu contravin Constituției ci, urmărind găsirea resurselor necesare pentru executarea obligațiilor, cu respectarea exigențelor impuse de constituirea și executarea bugetului, nu fac decât să dea expresie obligației constituționale a garantării obligațiilor asupra statului.

Cu deosebită considerație,

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE,

Mihai Nicolae Tănăsescu

1.

